

The study found that out of 82 serial verb constructions with /?au/ showing sequential actions, only 9 English sentences convey the same meaning as the original text. The remaining 73 do not convey any sequential actions. The various translation methods that the translator used to convey the meanings of Thai serial verb constructions appropriately in English resulted from the application of the interpretive theory and can be explained through the principles of thinking for speaking.

Keywords: translation, serial verb construction, /?au/, sequential action, thinking for speaking

บทนำ

หน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นโครงสร้างทางภาษาที่โดดเด่นในภาษาไทย ในทางภาษาศาสตร์ คำว่า “หน่วยสร้างกริยาเรียง” มักหมายถึงหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใดๆ ปรากฏขึ้นระหว่างคำกริยาที่อยู่เรียงกันในหน่วยสร้างกริยานั้น (กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 2553, น.66) เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาที่มีกลไกทางไวยากรณ์แบบมีการเรียงตัวของคำกริยา (verb serialization) ส่วนภาษาอังกฤษพบว่ามีคำกริยาที่ปรากฏเรียงต่อกันได้แต่กริยาตัวแรกจะเป็นกริยาที่มีการเปลี่ยนรูป (finite verb) ในขณะที่กริยาตัวหลังจะเป็นกริยาที่ไม่มีการเปลี่ยนรูป (non-finite verb) ลักษณะเช่นนี้ไม่จัดว่าเป็นโครงสร้างกริยาเรียงเหมือนในภาษาไทย ดังนั้นการแปลเพื่อรักษาคุณสมบัติทั้งทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ (semantic and syntacticequivalence) ของหน่วยสร้างกริยาเรียงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษจึงอาจทำได้ยากเพราะทั้ง 2 ภาษามีระบบโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกัน

หน่วยสร้างกริยาเรียงประกอบไปด้วยคำกริยาต่างๆ มากมายที่มีความหมายแตกต่างและปรากฏในตำแหน่งที่หลากหลาย ในงานนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษา การแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ เนื่องจากในภาษาไทยคำว่า ‘เอา’ สามารถปรากฏอยู่ในหน่วยสร้างกริยาเรียงได้หลายตำแหน่งและมีความหมายแตกต่างกันอย่างมาก จากผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความหมายของคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทย” ของ จิรัชย์ หิรัญรัตน์ (2550, น. 2) คำกริยา ‘เอา’ จะมีความหมายที่ต่างกันออกไปตามลักษณะการปรากฏในทางวากยสัมพันธ์ กล่าวคือ เมื่อปรากฏในโครงสร้างประโยคที่ต่างกันออกไปแล้วก็จะส่งผลให้ความหมายของคำๆ นี้แตกต่างกันออกไปด้วย

นอกจากนั้นแล้ว ลอร์ด (Lord, 1993, p.61) อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 2553, น. 111) กล่าวว่าคำที่แปลว่า ‘take’ ซึ่งปรากฏเป็นคำกริยาตัวแรกในหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาต่างๆ มีแนวโน้มที่จะผ่านกระบวนการกลายเป็นคำไวยากรณ์ แสดงหน้าที่หรือความสัมพันธ์ทางความหมายของคำนามที่ตามมา เช่น เครื่องมือ (instrumental case) ผู้รับการกระทำ (patient case) อากัปกริยา (manner) และวัสดุ (material) หน้าที่หรือความสัมพันธ์ทางความหมายนี้ตรงกับคำว่ากรณสัมพันธ์ (case relations) ของฟิลมอร์ (Fillmore, 1997) กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553, น.111) ได้วิเคราะห์ว่า “คำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทยยังไม่ได้มีสถานภาพเป็นคำไวยากรณ์ คำกริยานี้เป็นเพียงสรรกรมกริยาคำที่หนึ่งในหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยซึ่งมีความหมายว่า หยิบฉวยสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือนำ

ผู้ใดผู้หนึ่งมาเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง เราสามารถตีความคำนามที่ทำหน้าที่กรรมของ ‘เอา’ เป็นเครื่องมือผู้รับการกระทำ อากัปกริยา และวัสดุได้ด้วยเหตุผลทางวัจนปฏิบัติ (pragmatics) ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ และ ‘ใช้’ ปรากฏอยู่นั้นไม่ใช่หน่วยสร้างกริยาแสดงเครื่องมือ แต่เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำแรก” จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำว่า ‘เอา’ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาเพราะความหมายขึ้นอยู่กับการปรากฏในตำแหน่งที่แตกต่างกันในประโยค และประเภทของคำกริยาที่ปรากฏร่วมกันด้วย สำหรับงานวิจัยนี้สนใจศึกษาความหมายของกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ที่แปลว่า ‘หยิบฉวยสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือนำผู้ใดผู้หนึ่งมาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง’ ซึ่งแสดงให้เห็นเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดต่อเนื่องกัน เนื่องจากเป็นความหมายพื้นฐานของคำกริยานี้และน่าจะพบบ่อยกว่าความหมายอื่นๆ

ในส่วนที่เกี่ยวกับการแปล เมื่อพิจารณาจากคำนิยามที่ลีธา พินิจภูวดล (2543, น.12-13) ได้สรุปไว้ว่าการแปล คือ “การถ่ายทอดข้อความจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง โดยรักษารูปแบบ คุณค่า และความหมายในข้อความเดิมไว้อย่างครบถ้วน รวมทั้งความหมายแฝงซึ่งได้แก่ ความหมายทางวัฒนธรรม ประชญา ความคิด ความรู้สึก ฯลฯ” เป็นเรื่องน่าสนใจว่าการที่โครงสร้างทางภาษาไทยมีลักษณะโดดเด่นคือมีคำกริยาหลายคำเกิดเรียงต่อกันได้ในขณะที่ในภาษาอังกฤษ เมื่อคำกริยาปรากฏเรียงกันในประโยคสามัญจะมีเพียงกริยาที่เปลี่ยนรูปตัวเดียวในภาคแสดง ความแตกต่างทางโครงสร้างและไวยากรณ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาอังกฤษเช่นนี้อาจเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาในการแปล เพราะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดต้นฉบับโดยรักษารักษาคุณสมบัติทางทั้งทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ไว้ได้ทั้งหมด

ในงานนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ว่าผู้แปลสามารถรักษาความหมายพื้นฐานของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ที่ระบุข้างต้น ซึ่งปรากฏอยู่ในต้นฉบับภาษาไทยไว้ในบทแปลภาษาอังกฤษซึ่งเป็นคู่ภาษาที่มีความแตกต่างกันได้หรือไม่รวมทั้งศึกษากลวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้ด้วย กล่าวคือ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาว่าประโยคฉบับแปลภาษาอังกฤษแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ไว้อย่างครบถ้วนทั้ง 2 เหตุการณ์ด้วยการใช้คำกริยา 2 คำที่ชัดเจนสำหรับแสดงการกระทำในแต่ละเหตุการณ์เช่นเดียวกับที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาไทยหรือไม่ ประโยคฉบับแปลที่แสดงเพียงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งหรือไม่แสดงเลยทั้งสองเหตุการณ์ ผู้วิจัยถือว่าเป็นประโยคแปลที่ไม่ได้รักษาความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ไว้อย่างครบถ้วน

ผลงานที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการแปลหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษกรณีศึกษา เรื่อง *หลายชีวิต (Many Lives)* ต้องมีการศึกษาและทบทวนแนวคิด ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องใน 4 ส่วนหลักคือ แนวคิดรวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวกับหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย การศึกษาความหมายของคำว่า ‘เอา’ แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด (thinking for speaking) และแนวทางการแปลแบบตีความ ดังต่อไปนี้

(1) ผลงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553, น.66) นิยามว่า “หน่วยสร้างกริยาเรียง” (Serial Verb Construction) มักหมายถึงหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยคำกริยาจำนวนตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปเรียงกันโดยไม่มีคำเชื่อมใดๆ ปรากฏระหว่างคำกริยา คำกริยาที่อยู่เรียงกันในหน่วยสร้างนั้น อาจมีคำนามซึ่งทำหน้าที่กรรมปรากฏอยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น *เขานั่งดูโทรทัศน์ เขาทอดปลากิน*

อิวาซากิและอิงคาภิรมย์ (Iwasaki & Ingkaphirom, 2005) แบ่งหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยออกเป็น 3 ประเภทคือ

1) แบบซ้อนความ (subordination) ซึ่งประกอบด้วยกริยาหลักและกริยารอง เช่น *เขาอยาก(จะ)เจาะหู“อยาก” เป็นกริยาหลัก “เจาะ” เป็นกริยารอง โดยอาจมี “จะ” ปรากฏระหว่างกริยาหลักและกริยารองหรือไม่ก็ได้*

2) แบบรวมความ (coordination) ซึ่งแบ่งย่อยเป็น

2.1) กริยาเรียงแสดงลำดับเหตุการณ์และบอกวัตถุประสงค์ (sequential and purposive serialization) เช่น *กินน้ำเสร็จ และ คนวิ่งมาดูกันใหญ่*

2.2) กริยาเรียงแสดงการเคลื่อนที่ (motion serialization) เช่น *เดินข้ามถนนเข้าซอยกลับบ้าน*

2.3) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ที่เกิดพร้อมกัน (simultaneous serialization) เช่น *แม่ตะโกนตบน้อง*

3) แบบผสม (hybrid) หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบผสมจะต่างจากสองแบบแรกในประเด็นที่คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงสองแบบแรกมีประธานร่วมกัน แต่คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงแบบผสมมีประธานคนละตัว หน่วยสร้างกริยาเรียงแบบนี้แบ่งย่อยเป็น

3.1) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ก่อเหตุ (causative serialization) เช่น *สมชายสั่งลูกให้ไปเรียกหมอ*

3.2) กริยาเรียงแสดงเหตุการณ์ก่อผล (resultative serialization) เช่น *น้องกินข้าวอิ่มแล้ว นักโทษเผาเรือนจำใหม่*

หน่วยสร้างกริยาเรียงมีคุณสมบัติที่สำคัญซึ่งอาจแบ่งได้เป็น 2 ด้านคือคุณสมบัติด้านวากยสัมพันธ์และคุณสมบัติด้านอรรถศาสตร์

คุณสมบัติด้านวากยสัมพันธ์

กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553, น.139-163) ได้ศึกษาเรื่องหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยโดยละเอียดและกล่าวถึงลักษณะหลักๆ ทางรูปและวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างชนิดนี้ว่ามีดังนี้

1. องค์ประกอบของหน่วยสร้างกริยาเรียงเนื่องจากภาษาไทยเป็นคำโดด (isolating language) หน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยจึงประกอบด้วยคำกริยามากกว่าหนึ่งคำ เช่น *ฉันลืมหาการบ้านมา*

2. คุณสมบัติในแง่ประเภททางไวยากรณ์ (grammatical category) ของหน่วยสร้างกริยาเรียง กล่าวคือนักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาหน่วยสร้างกริยาเรียงมักกล่าวว่าคำกริยาทุกคำในหน่วยสร้างนี้จะมีประเภททางไวยากรณ์ร่วมกัน ได้แก่ กาล (tense) การณ์ลักษณะ (aspect) มาลา (mood) วัจนกรรม (speech act) และขั้วบอกเล่า-ปฏิเสธ (polarity value) หน่วยสร้างกริยาเรียงจึงมักมีหน่วยคำที่แสดงประเภททางไวยากรณ์ดังกล่าวแสดงอยู่ที่คำกริยาใด

คำหนึ่งเพียงคำเดียวซึ่งครอบคลุมคำกริยาทั้งหน่วยสร้างเช่น *เขาไม่ได้ยื่นอ่านหนังสือ* การปฏิเสธครอบคลุมหน่วยสร้างกริยาเรียงทั้งหน่วยสร้าง

3. การมีคุณสมบัติเป็นประโยคเดียว (monoclausal) คำกริยาทุกคำในหน่วยสร้างรวมกันทำหน้าที่ภาคแสดงหนึ่งหน่วย เช่น *เขาเดินไปซื้อของ* คำกริยาในหน่วยสร้างมีประธานร่วมกัน

4. การทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของกริยาเรียงในหน่วยสร้างโดยปกติ คำกริยาแต่ละคำทำหน้าที่เป็นภาคแสดง (predicate) ในประโยคและมีโครงสร้างผู้ร่วมเหตุการณ์ ซึ่งเรียกว่าโครงสร้างเพร็ดดิเคท – อาร์กิวเมนต์ (predicate – argument structure) ของตัวเอง คำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงอาจทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของผู้ร่วมเหตุการณ์ (participant) เช่น *เขาทอดปลากิน* หรืออาจทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของคำกริยาอีกคำหนึ่งในหน่วยสร้างก็ได้ เช่น *แม่ค้านับผลไม้ถูก* จะเห็นได้ว่าคำกริยา ‘ถูก’ ทำหน้าที่ขยาย คำกริยา ‘นับ’

คุณสมบัติทางด้านอรรถศาสตร์

การเรียงกันของคำกริยาเป็นกลไกทางไวยากรณ์ที่ใช้แสดงความหมายและหน้าที่ที่ต่างกันในภาษา ด้วยเหตุนี้หน่วยสร้างกริยาเรียงจึงมีความหมายและหน้าที่ที่หลากหลาย กิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553, น.104) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย ไว้ 2 ข้อหลักๆ ดังนี้ คือ 1) ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาหรือกริยาวลีในหน่วยสร้างกริยาเรียง 2) ลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างกริยาเรียง

1. ความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาหรือกริยาวลีในหน่วยสร้างกริยาเรียงมีหลายแบบในที่นี้จะอธิบายถึงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของงานวิจัยนี้คือ การเกิดต่อเนื่องกันของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้ประกอบด้วยคำกริยา 2 คำ คำกริยาคำแรกแสดงเหตุการณ์ที่เกิดก่อนเหตุการณ์ที่แสดงโดยคำกริยาคำที่ 2 คำแรกเป็นกริยาแสดงการกระทำหรือกระบวนการส่วนคำที่ 2 เป็นกริยาแสดงการกระทำหรือแสดงสภาพ ลำดับของคำกริยาสะท้อนลำดับของเหตุการณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยาในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่เป็นการเกิดต่อเนื่องกันของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ยังสามารถจำแนกออกเป็นประเภทย่อย ดังนี้

1.1 การแสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำแรก

หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้ประกอบด้วยคำกริยาแสดงการกระทำด้วยความตั้งใจ (Volition) 2 คำเรียงต่อกันโดยมีประธานร่วมกัน หน่วยสร้างกริยาเรียงประเภทนี้มีแนวโน้มที่จะแสดงการกระทำที่เรียงต่อกันโดยไม่มีช่วงห่างระหว่างเหตุการณ์ที่ยาวพอที่เราจะสังเกตเห็นได้ คำกริยาทั้ง 2 อาจเป็นสกรรมกริยาหรืออกรรมกริยาก็ได้ เช่น *เขาปั่นปลากิน เขาจุดบุหรี่สูบ* นอกจากนี้คำกริยาคำแรกในหน่วยสร้างประเภทนี้อาจเป็นคำกริยา ‘เอา’ หรือ ‘ใช้’ ก็ได้ เช่น *เขาเอามัดหันขนมปัง เขาใช้กุญแจเปิดประตูห้อง*

แม้ว่าการใช้คำกริยา ‘เอา’ และ ‘ใช้’ ในตัวอย่างข้างต้นอาจทำให้มีผู้เข้าใจว่า คำว่า ‘เอา’ และ ‘ใช้’ เป็นคำแสดงการกรอเครื่องมือ (instrumental case) ซึ่งแสดงว่าประธานใช้คำนามที่ตามหลัง ‘เอา’ และ ‘ใช้’ ในการแสดงเครื่องมือที่ใช้ทำอาการที่แสดงโดยคำกริยาคำที่ 2 และอาจจัดประเภทให้หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ และ ‘ใช้’ เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงการกรอเครื่องมือ แต่ในความเป็นจริงแล้ว หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ และ ‘ใช้’ เป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงการเกิดต่อเนื่องกันของการกระทำ 2 การกระทำเท่านั้น

ความหมายในแง่การเคลื่อนไหวเป็นความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ (pragmatic meaning) ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาและคำนามต่างๆ ในประโยค

1.2 การแสดงเหตุการณ์ก่อนผล

หน่วยสร้างกริยาเรียงที่แสดงการเกิดต่อเนื่องของเหตุการณ์ประเภทเหตุการณ์ก่อนผลประกอบด้วยคำกริยาคำแรกซึ่งแสดงเหตุการณ์เหตุและคำกริยาคำที่ 2 แสดงเหตุการณ์ผล เช่น *ผู้ร้ายฆ่าตำรวจตาย เขาล้างรถสะอาด*

2. ลักษณะของเหตุการณ์ที่แสดงโดยหน่วยสร้างกริยาเรียง

งานวิจัยของกึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา (2553) ซึ่งอ้างอิงประเภทของเหตุการณ์แบบต่างๆ ที่เสนอโดยพอลลี (Pawley, 1987, p. 335-336) พบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยแสดงเหตุการณ์ซับซ้อน คำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น คือ คำกริยามีประธานร่วมกัน หรือประธานของคำกริยาคำที่ 2 เป็นกรรมของกริยาคำแรก คำกริยาคำที่ 2 ไม่สามารถมีประธานที่ไม่ได้อยู่ในโครงสร้างอาร์กิวเมนต์ (argument structure) ของคำกริยาคำแรกในหน่วยสร้างได้ คำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างแสดงเหตุการณ์ประจำคำกริยาที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันหรือต่อเนื่องกันโดยไม่มีช่องว่างที่สังเกตได้ นอกจากนี้ คำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างยังแสดงเหตุการณ์ที่เกิดในสถานที่เดียวกันด้วย

(2) งานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาความหมายของคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทย

จิรัชย์ หิรัญรัต (2550) ศึกษาความหมายต่างๆ ของคำว่า เอา ในภาษาไทย โดยกล่าวว่า ความหมายของคำว่า เอา ในภาษาไทยนั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ความหมายประจำคำ ความหมายทางไวยากรณ์ และความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายประจำคำและความหมายทางไวยากรณ์เท่านั้น ความหมายประจำคำเป็นความหมายที่ปรากฏในฐานะของคำกริยาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยอาจเป็นคำกริยาตัวแรกหรือตัวที่ 2 ในหน่วยสร้างกริยาเรียง หรือเป็นคำกริยาโดดๆ ก็ได้ คำกริยา ‘เอา’ มีความหมายประจำคำทั้งหมด 4 ความหมาย คือ 1) การย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว 2) การต้องการ 3) การมีเพศสัมพันธ์ และ 4) การกำหนดให้สิ่งหนึ่งทำหน้าที่แทนสิ่งหนึ่ง

2.1 การย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว

ความหมายการย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัวเป็นความหมายพื้นฐานของคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทย ก่อนที่จะขยายความหมายออกไปยังความหมายอื่นๆ ซึ่งความหมายแก่นหรือความหมายพื้นฐานนี้ปรากฏมากที่สุดเมื่อเทียบกับความหมายอื่นๆ งานวิจัยของจิรัชย์ให้ความหมายพื้นฐานของคำว่า ‘เอา’ ว่าหมายถึงเหตุการณ์ของการ “ย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว” เช่น “เอามอนมาถอดไว้” ส่วนมากแล้วมักจะเป็นเหตุการณ์การกระทำที่มีลักษณะทางกายภาพที่มีการใช้วาระของคนในการกระทำอาการ คำว่า ‘เอา’ ฉากเหตุการณ์จะประกอบไปด้วย ผู้ร่วมเหตุการณ์ 3 ส่วน ได้แก่ 1) บุคคลผู้ที่กระทำกริยา 2) สิ่งของที่เป็นวัตถุเป้าหมายของการ ‘เอา’ และ 3) ตำแหน่งเดิมของวัตถุเป้าหมาย คำว่า ‘เอา’ ในความหมายการย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัวนี้มีบุพบทวลี ‘จาก ไป ขึ้น ลง มา’ ฯลฯ ปรากฏอยู่ด้วยเพื่อบอกทิศทางเคลื่อนที่ของวัตถุเป้าหมาย นอกจากนี้ ความหมายการย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว

ยังอาจรวม 1) มโนทัศน์ของการพกพา 2) มโนทัศน์ของการครอบครองในคำว่า ‘เอา’ และ 3) สถานะของคำว่า ‘เอา’ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้ด้วย

2.1.1 มโนทัศน์ของการพกพา

จิรัชย์ หิรัญรัตน์ (2550, น. 42) กล่าวว่า มโนทัศน์ของการ ‘พกพา’ และ ‘ย้ายเป้าหมายมาไว้กับตัว’ เป็นมโนทัศน์ที่คล้ายกันมาก เพราะในการพกพาบางสิ่งบางอย่างไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง สามารถอนุมานได้ว่าประธานหรือผู้พูดได้ทำการ ‘หยิบฉวย’ คำว่าเอานั้นมาไว้กับตัวเองก่อน ความหมายของกริยา ‘เอา’ ในโครงสร้างมโนทัศน์ของการพกพา จะคล้ายความหมายของคำกริยา ‘พก’ หรือ ‘พกพา’ อย่างไรก็ตามความหมายของคำว่าเอาในมโนทัศน์ ‘พกพา’ มักปรากฏร่วมกับคำว่า ‘ด้วย’ ซึ่งแสดงการกระทำที่เกิดขึ้น พร้อมๆกัน ของคำนาม 2 ตัว คือการย้ายตำแหน่งของตัวเองหรือการเคลื่อนที่ เช่น *เอาถุงกอล์ฟไปด้วย*

2.1.2 มโนทัศน์ของการ ‘ครอบครอง’ ในคำว่า ‘เอา’

ในเหตุการณ์ของคำกริยา ‘เอา’ นั้น นอกจากวัตถุเป้าหมายจะเกิดการเปลี่ยนตำแหน่งแล้ว ผลที่ตามมาอีกอย่างของเหตุการณ์ ‘เอา’ คือ การที่ผู้กระทำได้ครอบครองวัตถุเป้าหมาย แต่การที่มโนทัศน์ของการครอบครองเกิดความเด่นชัดขึ้นมาเพราะคำนามที่หมายถึงวัตถุเป้าหมายมีลักษณะของสิ่งที่เป็นรูปธรรมน้อย ภาพเหตุการณ์ของการใช้มือหยิบฉวยจึงแสดงออกมาได้ไม่ชัดเจนนัก ความหมายของคำกริยา ‘เอา’ จึงเน้นไปในเรื่องของการครอบครองและเป็นเจ้าของมากกว่า เช่น *เอากว่าไรจากสินค้าตัวอื่น* คำกริยาที่แสดงการกระทำ ‘เอา’ ที่มีความหมายคล้ายกริยา ‘take’ ในภาษาอังกฤษรวมไปถึงคำกริยา seize, grab, catch, hold, carry, find, obtain, acquire เป็นต้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การแสดงการกระทำ ‘เอา’ หรือย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว จะส่งผลให้ผู้กระทำได้ครอบครองหรือเป็นเจ้าของวัตถุนั้นๆด้วย

2.1.3 สถานะของคำว่า ‘เอา’ ในหน่วยสร้างกริยาเรียง

จิรัชย์ กล่าวว่าจากการสำรวจข้อมูลของการใช้คำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทยพบว่า คำกริยา ‘เอา’ ที่มีความหมายพื้นฐานนั้นส่วนใหญ่แล้วปรากฏใน “หน่วยสร้างกริยาเรียง” เช่น *เอาก่อนกรวดไปกองที่ริมลำธาร* และยังได้กล่าวเรื่องสถานะของคำว่า ‘เอา’ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงไว้ว่า ในทางวากยสัมพันธ์นั้น คำว่า ‘เอา’ ในความหมายพื้นฐานสามารถปรากฏอยู่ในฐานะกรรมกริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักของประโยค (ทั้งในทางโครงสร้างและทางอรรถศาสตร์) ปรากฏเป็นคำกริยาตัวแรกภายในหน่วยสร้างกริยาเรียง ลักษณะทางโครงสร้างที่เด่นชัดของคำๆนี้ ก็คือ การที่ไม่สามารถปรากฏเป็นคำกริยาเดี่ยวๆได้ อย่างน้อยที่สุดจะต้องมีกริยาบอกทิศทาง (ส่วนใหญ่แล้วเป็นคำกริยา ‘ไป’ และ ‘มา’) หรือบุพบทวลี ‘จาก’ แสดงตำแหน่งเดิมของวัตถุเป้าหมายมาปรากฏตามท้าย

ประเด็นที่น่าสนใจอีกข้อหนึ่งในการศึกษาลักษณะของคำหลายความหมายของคำกริยา ‘เอา’ ก็คือ ประเภททางไวยากรณ์ของคำว่า ‘เอา’ ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าคำว่า ‘เอา’ มีลักษณะพิเศษทางความหมายอยู่อย่างหนึ่ง คือเมื่อปรากฏนำหน้าคำกริยาตัวอื่นๆแล้ว จะมีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับความหมายของคำกริยาดังกล่าวนั้น ผลที่ตามมาก็คือจากเดิมที่เป็นเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์เกิดต่อเนื่องกันตามลำดับเวลา ได้กลายเป็นเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดติดๆ กัน โดยแทบไม่ระยะห่างที่สังเกตได้

นักภาษาศาสตร์บางคน เช่น สไตน์ (Stine, 1968, p.22 อ้างถึงในจิรัชย์ หิรัญรัตน์, 2550, น. 60) มีความคิดว่า คำว่า ‘เอา’ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำกริยาในเชิงของ “เครื่องมือ” หรือ

“อุปกรณ” ที่นำมาใช้ประกอบการกระทำของกริยาตัวถัดมา จะมีความหมายเหมือนกับคำกริยา ‘ใช้’ เช่น *เราควรเอา / ใช้ เวลาที่มีค่าคิดแก้ปัญหาสำคัญต่างๆ ดีกว่า* อย่างไรก็ตาม ในมุมมองของจิรัชย์ คำว่า ‘เอา’ ในประโยคนี้นี้ก็ยังคงมีสถานะเป็นคำกริยาที่มีความหมายประจำคำเป็นความหมายพื้นฐานหรือการ “ย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัว” เพราะคำกริยาแสดงการกระทำในประโยคนี้จะเป็นการกระทำที่ใช้มือในการหยิบฉวยสิ่งที่เป็นเหมือน ‘อุปกรณ’ หรือ ‘เครื่องมือ’ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของกึ่งกาญจน์ที่สรุปว่า คำว่า ‘เอา’ ไม่ใช่หน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงเครื่องมือ แต่เป็นเพียงหน่วยสร้างกริยาเรียงแสดงวัตถุประสงค์ของการกระทำแรกเท่านั้น เช่น *เขาเอาข้าวใหม่หุง* (กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา, 2553, น.111)

2.2 การต้องการ

ความหมาย “การต้องการที่จะได้รับวัตถุเป้าหมาย” เช่น *ผมจะเอารองเท้าคู่นั้นครับ* ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงการกระทำในทางกายภาพ ประธานไม่ได้ลงมือกระทำการใดๆ ที่จะเคลื่อนย้ายวัตถุเป้าหมายเข้ามาสู่ตัวเอง คำกริยา ‘เอา’ แสดงความรู้สึกต้องการ อยากรครอบครองและทัศนคติบางอย่างที่ตัวประธานมีต่อวัตถุเป้าหมาย ประธานแสดงบทบาทในการแสดงความต้องการจะเป็น “ผู้ได้รับ” มากกว่าที่จะเป็น “ผู้กระทำ”

คำกริยา ‘เอา’ ในความหมายของการแสดงความต้องการ สามารถใช้เป็นคำกริยารองหรือคำกริยาตัวที่สองภายในหน่วยสร้างกริยาเรียงได้อีกด้วย เช่น *แค่เอาดินจากหินที่เสื่อมสภาพแล้ว* นอกจากนั้นคำว่า ‘เอา’ ในความหมายแสดงการต้องการ ยังสามารถปรากฏตามหลังคำกริยาได้อีกประเภทหนึ่ง ซึ่งก็คือคำกริยาที่มีความหมายแสดงการ “หยิบฉวย” (taking verb) ที่มีความหมายคล้ายกับคำว่า ‘เอา’ อยู่แล้ว เช่น ‘หยิบ ฉวย คั่ว ดึง’ เป็นต้น เช่น *ดิฉันวิ่งกลับไปบนบ้าน หยิบเอากระเป๋าเงิน* เมื่อคำกริยา ‘เอา’ ปรากฏหลังคำกริยา กลุ่มดังกล่าวนี้ จะสามารถละคำกริยา ‘เอา’ ได้โดยที่ประโยคไม่สูญเสียความหมาย เนื่องจากความหมายของกริยาในกลุ่มนี้ใกล้เคียงกับคำว่า ‘เอา’ มาก จึงส่งผลให้ความหมายของคำกริยาในกลุ่มนี้ซ้อนเหลื่อมกับความหมายของคำกริยา ‘เอา’ และในทางกลับกันความหมายของคำกริยา ‘เอา’ ก็เหลื่อมกับคำกริยาในกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน

2.3 การมีเพศสัมพันธ์

ความหมายของคำกริยา ‘เอา’ แบบนี้เป็นความหมายที่ปรากฏเฉพาะในภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ แฝงความหยาบคายและเป็นความหมายที่ขยายมาจากความหมายของการต้องการ ครอบครอง

2.4 การกำหนดให้สิ่งหนึ่งทำหน้าที่แทนสิ่งหนึ่ง

คำกริยาที่ปรากฏตามหลังคำกริยา ‘เอา’ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่สามารถส่งผลต่อความหมายของคำกริยา คือ คำกริยา ‘เป็น’ เช่น *ครูบางคนถือเอาการลงโทษเด็กแรงๆ เป็นความสุข* ความหมายของคำกริยา ‘เอา’ ในความหมายนี้ คือ การที่ประธาน คิด พิจารณา หรือกำหนด ให้วัตถุเป้าหมายเปลี่ยนสภาพกลายเป็นหรือมีสถานะเดียวกันกับอีกวัตถุเป้าหมายหนึ่ง ซึ่งจะเห็นว่ากริยาเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ไม่ใช่ทางกายภาพหรือในโลกความเป็นจริงซึ่งสามารถมองเห็นได้ด้วยตาแต่อย่างใด เป็นเพียงทัศนคติของตัวประธานที่มีต่อวัตถุเป้าหมาย

นอกจากแสดงความหมายประจำคำแล้ว คำว่า ‘เอา’ ในฐานะคำกริยายังแสดงความหมายทางไวยากรณ์อีกด้วย ความหมายทางไวยากรณ์ คือความหมายของคำที่ไม่มีความสมบูรณ์ด้านศัพท์หรือไม่มีความหมายในตัวเอง ต้องอาศัยบริบทหรือความหมายของคำอื่นๆ ภายในประโยคมาใช้ในการระบุความหมาย ความหมายทางไวยากรณ์ของคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทยมีอยู่ความหมายเดียว คือ ความหมายการแสดงการิตคือการทำให้วัตถุ

เป้าหมายเกิดการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงสภาพนี้เป็นได้ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพทางกายภาพ เช่น *ทุบกระจก แร้งๆ ลี เอาให้แตกเลย* และทางอารมณ์ความรู้สึก เช่น *เอามันให้หลาบจำไม่กล้าให้อีก* คำกริยา ‘หลาบจำ’ แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก (จิรัชย์ หิรัญรัต, 2550, น.8)

(3) แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูด (thinking for speaking)

แดน สโลบิน (Dan Slobin) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูดในปี ค.ศ. 1978 แนวคิดนี้พัฒนามาจากงานด้านจิตวิทยาปริชาน (cognitive psychology) ซึ่งมองว่าความคิดและภาษาสัมพันธ์กันโดยตรง ความคิดคือเนื้อหา (content) ที่อยู่ในสมองส่วนภาษาคือรูปแสดง (form) ที่ใช้เพื่อสื่อสารความคิด ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับภาษาอยู่ในรูปของการที่ผู้พูดจะใส่ความคิดของตนลงในรูปแบบภาษาที่ตนรู้เพื่อสื่อความคิดนั้นออกมา สโลบิน (Slobin, 1987) กล่าวว่าความคิดเพื่อที่จะพูดเป็นรูปแบบความคิดที่มีลักษณะพิเศษซึ่งผู้พูดปรับให้เข้ากับโครงสร้างในภาษาที่ตนใช้สื่อสาร ทำให้แต่ละภาษามีการคิดเพื่อที่จะพูดที่แตกต่างกันไป เนื่องจากแต่ละภาษาใช้วิธีการเข้ารหัสภาษาที่ต่างกันส่งผลให้ผู้พูดแต่ละภาษาสนใจข้อมูลของเหตุการณ์ในแง่มุมที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นจึงใช้วิธีการและแสดงรายละเอียดที่ต่างกันเมื่อเล่าถึงเหตุการณ์เดียวกัน ด้วยการผ่านการเข้ารหัสภาษาซึ่งมีโครงสร้างที่ต่างกันซึ่งความคิดในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อผู้พูดจะต้องสื่อสารผ่านภาษาเท่านั้น

สโลบิน (Slobin, 1991) อธิบายว่าจากการที่ภาษามีโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ต่างกัน กระบวนการคิดเพื่อที่จะผลิตภาษานั้นๆ ของผู้พูดแต่ละภาษาจึงต่างกันด้วยและกล่าวเพิ่มเติมใน Slobin (2003) ว่าเมื่อพิจารณาการคิดเพื่อที่จะพูด โดยใช้แบบจำลองกระบวนการผลิตภาษาของเลอเวลท์ (Levitt's production model) การคิดเพื่อที่จะพูดจัดว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของหน่วยในสมอง (conceptualizer) โดยเลอเวลท์ (Levitt, 1989, p.71) กล่าวว่าแต่ละครั้งที่มีการผลิตภาษาเพื่อจะสื่อสาร ต้องมีการปรับข้อความในระดับก่อนที่จะออกมาในรูปของภาษา (pre-verbal message) ให้เข้ากับโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาที่จะใช้สื่อสารก่อน และข้อมูลที่แต่ละภาษาต้องการเพื่อเข้ารหัสภาษาจะแตกต่างกัน กระบวนการคัดเลือกข้อมูลที่โครงสร้างในแต่ละภาษาต้องการนี้ก็คือสิ่งที่สโลบินเรียกว่าการคิดเพื่อที่จะพูดนั่นเอง

ตัวอย่างการทำงานของ conceptualizer ในกระบวนการนี้ เช่น ภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีความแตกต่างกันในการให้ความสำคัญกับข้อมูลด้านความเกี่ยวข้องทางสายเลือดด้านบิดาหรือมารดาในระบบเครือญาติ รวมทั้งข้อมูลเรื่องอายุของญาติเมื่อเทียบกับผู้พูดด้วย ซึ่งเห็นได้จากการที่คำนามซึ่งที่ใช้เรียกญาติในภาษาอังกฤษและภาษาไทยนั้นมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนใน 2 ประเด็นนี้ ดังนั้นในสถานการณ์ที่เรากล่าวถึงญาติ หากผู้พูดกำลังพูดภาษาไทยอยู่ conceptualizer ในแบบจำลองการผลิตภาษาของเลอเวลท์ (หรือการคิดเพื่อที่จะพูด) จะเริ่มกระบวนการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญสำหรับภาษาไทยซึ่งในที่นี้คือข้อมูลเกี่ยวกับความเกี่ยวข้องทางสายเลือดด้านบิดาหรือมารดาและข้อมูลเรื่องอายุของญาติเมื่อเทียบกับผู้พูด เพื่อให้เกิดการผลิตภาษาที่สมบูรณ์สื่อสารได้เข้าใจแต่ถ้าผู้พูดเปลี่ยนมาใช้ภาษาอังกฤษข้อมูลดังกล่าวจะไม่มีมีความสำคัญต่อการผลิตภาษาในสถานการณ์นี้

อีกตัวอย่างหนึ่งที่แสดงกระบวนการที่สโลบินเรียกว่าการคิดเพื่อที่จะพูดเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลเรื่องการเคลื่อนที่ งานวิจัยของสโลบิน (Slobin, 1996) ศึกษาข้อมูลการเล่าเหตุการณ์เคลื่อนที่โดยผู้พูดภาษา 4 ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ เยอรมัน ฮีบรู และสเปน การเล่าเหตุการณ์การเคลื่อนที่ในภาษาเหล่านี้ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ต่างกัน

ตามเกณฑ์ที่ทาลมี (Talmy, 1991) ใช้แบ่งภาษา โดยดูจากลักษณะที่ภาษานั้นใช้เล่าถึงเหตุการณ์การเคลื่อนที่จะแบ่งภาษาออกได้เป็น 2 กลุ่มคือ 1) verb-framed language (v-language) และ 2) satellite-framed language (S-language) ภาษาที่อยู่ในกลุ่ม v-language จะให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับทิศทางของการเคลื่อนที่ (path) มากกว่าลักษณะของการเคลื่อนที่ (manner) ว่าเป็นแบบใด ดังจะเห็นได้จากกลวิธีที่ภาษากลุ่มนี้ใช้แสดงทิศทางเมื่อพูดถึงเหตุการณ์การเคลื่อนที่ว่าจะอยู่ที่กริยาหลักของประโยค ภาษาสเปนและภาษาฮีบรูจัดอยู่ในภาษากลุ่มแรกนี้ ส่วนภาษากลุ่ม s-language ซึ่งแสดงทิศทางไว้ในองค์ประกอบของกริยา (satellite) จะให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการเคลื่อนที่มากกว่าทิศทางของการเคลื่อนที่ ภาษาอังกฤษและภาษาเยอรมันจัดอยู่ในกลุ่มที่สอง

หลักการที่ว่าโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละภาษามีอิทธิพลต่อการที่ผู้ใช้ภาษาจะให้ความสนใจกับแง่มุมต่างๆ ในเหตุการณ์จนมองเหตุการณ์ด้วยแง่มุมตามความสนใจที่เคยชินนั้นเสมอและพัฒนามาเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละภาษาซึ่งสโลบิน (Slobin, 1987) เรียกว่า ‘การคิดเพื่อที่จะพูด’ นี้จะนำมาใช้อธิบายการแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้ เมื่อเปรียบเทียบภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ พบว่าทั้งสองภาษาอาจมีมุมมองต่างกันในการให้ความสำคัญกับข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดต่อเนื่องกันในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นผลจากกลไกทางไวยากรณ์ในการเล่าถึงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดต่อเนื่องกันที่ต่างกัน กล่าวคือภาษาไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่ม v-language เป็นภาษาที่แสดงเหตุการณ์ในลักษณะต่างๆ ที่กริยาของประโยคโดยมีกลไกทางไวยากรณ์แบบที่กริยามีการเรียงตัวต่อกัน เช่น *มันเอานิ้วไปรอที่จมูกของเจ้า และมันรู้ทันทีว่าเจ้าหมดลมเสียแล้ว* (ตัวอย่างที่ 4) การแสดงเหตุการณ์ว่านิ้วอยู่ในลักษณะใดจะอยู่ที่คำกริยา “รอ” ในขณะที่ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาในกลุ่ม s-language ไม่มีกลไกดังกล่าวแต่ใช้วิธีแสดงเหตุการณ์ในลักษณะต่างๆ ที่องค์ประกอบของกริยา (satellite) เช่น *He put his finger under her nose, and knew immediately that she had breathed her last.* การแสดงเหตุการณ์ว่านิ้วอยู่ในลักษณะใดจะอยู่ที่คำบุพบท “under”

(4) ทฤษฎีการแปลแบบตีความ (interpretive theory)

ทฤษฎีการแปลแบบตีความมีที่มาจากแนวคิดของ เลเดอเร่ (Lédérer) (2540, น. 1-43) ซึ่งเสนอว่า การแปลคือการถ่ายทอดความหมายไม่ใช่การถ่ายภาษา นักแปลต้องทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อในระดับวาทกรรมซึ่งกำหนดโดยบริบทและนำความหมายระดับวาทกรรมที่เข้าใจมาถ่ายทอดด้วยรูปแบบภาษาปลายทาง ในการถ่ายทอดความหมาย นักแปลต้องผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ นำแต่ความหมายล้วนๆ ที่ได้มาคิดว่าจะสื่อออกมาอย่างไรในภาษาปลายทางให้สละสลวยเป็นธรรมชาติ ต่อมา เดอลีล (Delisle, 1988) นำทฤษฎีนี้มาพัฒนาเป็นแนวทางการแปลแบบตีความซึ่งมุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากการที่ผู้แปลยึดติดกับรูปแบบของภาษาต้นฉบับมากเกินไปจนทำให้หาคำที่สอดคล้องหรือหาประโยคที่เหมาะสมในภาษาฉบับแปลไม่ได้

ขั้นตอนการแปลในกรอบทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ 1) การทำความเข้าใจต้นฉบับ (comprehension) 2) การถ่ายทอดความหมาย (reformulation) และ 3) การตรวจสอบ (verification) เดอลีลอธิบายว่าขั้นตอนที่ 1 การทำความเข้าใจต้นฉบับแบ่งออกเป็นสองส่วนที่เกิดขึ้นพร้อมกัน คือการถอดความหมายระดับภาษาจากการวิเคราะห์ความหมายประจำคำและไวยากรณ์และการจับความหมายโดยดูเนื้อหาของต้นฉบับด้วยการ

ประมวลเข้ากับบริบทอ้างอิงที่ตัวบทนั้นปรากฏอยู่ เพื่อหาว่าถ้อยคำต่างๆ ที่มาประกอบกันขึ้นมีความหมายว่าอย่างไร ในสถานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสารที่ใช้เพื่อสื่อสาร ส่วนในขั้นตอนการถ่ายทอดความหมายซึ่งเป็นขั้นที่ 2 เป็นการนำความหมายมาถ่ายทอดใหม่โดยหาถ้อยคำในภาษาปลายทางที่เหมาะสมโดยพิจารณาความเชื่อมโยง การอนุมานและการสรุปความเห็น การหาคำที่เหมาะสมต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์ของคำนั้นกับคำอื่นๆ ในตัวบทและบริบทโดยรวมด้วย มิใช่พิจารณาเฉพาะคำแต่ละคำ สำหรับขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ เป็นการยืนยันว่าคำแปลที่ได้ถูกต้องตรงตามกับผู้แปลได้ดีความตัวบทต้นฉบับไว้ในขั้นตอนแรก

โดยสรุปในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาคณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยที่พบในงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ เทพกาญจนา รวมทั้งผลการศึกษาความหมายของคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทยของจิรัชย์ ธีร์ธวัช มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ความหมายของคำว่า ‘เอา’ และใช้แนวคิดเกี่ยวกับการคิดเพื่อที่จะพูดของแดน สโลบินและทฤษฎีการแปลแบบตีความในการศึกษาการแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้คัดมาจากรวบรวมเรื่อง *หลายชีวิต* ซึ่งเป็นผลงานประพันธ์รวมเรื่องสั้น แต่งโดยหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช ผู้เป็นทั้งนักปราชญ์ นักเขียน นักคิด นักการเมืองและศิลปินแห่งชาติ ส่วนฉบับแปลภาษาอังกฤษชื่อ *Many Lives* แปลโดยเมเรดิธ บอร์ธวิก (Meredith Borthwick) ซึ่งมีความรู้ภาษาไทยที่เชี่ยวชาญ เมเรดิธ บอร์ธวิกได้แปลเรื่องสั้น *หลายชีวิต* ออกมาเป็นภาษาอังกฤษที่ดี สื่อความหมายและได้วรรคตามต้นฉบับ จึงถือว่าเป็นงานแปลที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ นอกจากนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงเขียนคำนิยามฉบับแปลพระราชทานให้กับหนังสือ เรื่อง *Many lives* ด้วย จึงนับได้ว่างานวรรณกรรมเล่มนี้ทั้งต้นฉบับภาษาไทยและฉบับแปลภาษาอังกฤษ มีความน่าเชื่อถือและมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ควรแก่การนำมาศึกษา

งานวิจัยนี้ใช้วิธีการของภาษาศาสตร์คลังข้อมูลในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ โดยวิธีการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. เก็บข้อมูลในรูปแบบไฟล์เอกสารนามสกุล .txt ซึ่งแบ่งเป็นต้นฉบับเรื่อง *หลายชีวิต* จำนวนประมาณ 89,143 คำ ฉบับแปลภาษาอังกฤษเรื่อง *Many Lives* จำนวนประมาณ 71,401 คำ
2. สืบค้นข้อมูลที่ต้องการในไฟล์ต้นฉบับภาษาไทยโดยใช้โปรแกรม Thai Concordance โปรแกรมจะประมวลผลและแสดงข้อมูลที่มีคำว่า ‘เอา’ ทั้งหมดที่ปรากฏ
3. คัดเลือกคำว่า ‘เอา’ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียงออกมาสร้างเป็นคลังข้อมูลภาษาเทียบบท (Parallel Corpus) โดยจัดเรียงประโยคที่มีคำว่า ‘เอา’ ในภาษาไทยพร้อมกับจัดเรียงประโยคฉบับแปลภาษาอังกฤษในโปรแกรม Microsoft Excel โดยแบ่งให้ประโยคต้นฉบับภาษาไทยตรงกับฉบับแปลภาษาอังกฤษ ซึ่งจะทำให้ได้คู่ประโยคต้นฉบับภาษาไทยที่มีคำว่า ‘เอา’ และฉบับแปลภาษาอังกฤษมีเนื้อความเท่าเทียมกันปรากฏในบรรทัดเดียวกัน
4. รายงานผลเชิงปริมาณว่าพบหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ในเรื่อง “หลายชีวิต” จำนวนเท่าใด
5. วิเคราะห์หาจำนวนหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกัน

6. นำหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับประโยคแปลภาษาอังกฤษเพื่อหาว่าผู้แปลรักษาความหมายพื้นฐานของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ที่แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันไว้ในบทแปลภาษาอังกฤษมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งศึกษากลวิธีการถ่ายทอดความหมายดังกล่าว

เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาเฉพาะคำว่า ‘เอา’ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำกริยาที่เรียงกันตั้งแต่ 2 ถึง 5 คำ โดยคำว่า ‘เอา’ จะปรากฏตำแหน่งใดในหน่วยสร้างกริยาเรียงนี้ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่รวมคำว่า ‘เอา’ ที่ไม่ใช่หน่วยสร้างกริยาเรียงหรือที่ปรากฏในลักษณะอื่นไว้ในข้อมูลที่นำมาศึกษา เช่นคำว่าเอาที่ปรากฏเป็นกริยาเดียวในประโยค คำว่า ‘เอา’ ที่ปรากฏเป็นข้อความเชิงเปรียบ เช่นเอาใจใส่ ซึ่งมีความหมายว่า ใฝ่ใจตั้งใจ จึงไม่นับเป็นหน่วยสร้างกริยาเรียงและ คำว่า ‘เอา’ ที่มีความหมายทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งเป็นความหมายที่พบได้ในคำว่า ‘เอา’ ที่มีสถานะเป็นคำอนุภาคและดัชนีปริจเฉท เราสามารถละคำว่า ‘เอา’ ได้โดยไม่ทำให้ความหมายของประโยคเสียไปแต่อย่างใด (จิรัชย์ หิรัญรัต, 2550, น. 31, 84) เช่น *คำพูดสองสามคำที่ได้ยินจากพวกคนใช้ ทำให้พรรคเริ่มเปลี่ยนความคิดเอา*

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณและการจำแนกลักษณะเหตุการณ์ที่สื่อในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ในประโยคภาษาอังกฤษ

งานวิจัยนี้พบคำกริยา ‘เอา’ ที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียงทั้งสิ้น 134 หน่วยสร้าง ในจำนวนนี้ มีหน่วยสร้างกริยาเรียงซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันอยู่ 82 หน่วยสร้าง ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ทั้งหมดที่พบในงานนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณนี้ชี้ให้เห็นในเบื้องต้นว่าความหมายประจำคำของคำกริยา ‘เอา’ ที่แสดงการย้ายวัตถุเป้าหมายมาไว้กับตัวตามผลการวิจัยของจิรัชย์ หิรัญรัต หรือถ้าจะกล่าวให้เจาะจงมากยิ่งขึ้นคือความหมายของกริยาเรียงที่มีคำว่าเอาปรากฏอยู่ ซึ่งแสดง ‘การหยิบฉวยสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือนำผู้ใดผู้หนึ่งมาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง’ อันเป็นความหมายพื้นฐานของคำกริยานี้และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยา ‘เอา’ กับคำกริยาอื่นๆ ในหน่วยสร้างกริยาเรียงในลักษณะของเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์เกิดต่อเนื่องกันตามการวิเคราะห์ของกึ่งกาญจน์ เทพกาญจนานันท์เมื่อเทียบกันแล้วมีการใช้มากกว่าลักษณะเหตุการณ์แบบอื่นๆ เช่น เหตุการณ์ที่กำหนดให้สิ่งหนึ่งทำหน้าที่แทนอีกสิ่งหนึ่ง เช่น *ถือเอาหน้าที่ที่ทำงานเป็นชีวิต*

ลักษณะเหตุการณ์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ในงานวิจัยนี้จัดว่าสอดคล้องกับลักษณะของเหตุการณ์ที่หน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทยแสดงคือเป็นเหตุการณ์ซับซ้อนตามที่อธิบายไว้ข้างต้นในเรื่องคุณสมบัติทางอรรถศาสตร์ของหน่วยสร้างกริยาเรียง แต่ความต่อเนื่องของเหตุการณ์อาจมีช่วงห่างทั้งที่สังเกตได้และสังเกตไม่ได้ และคำกริยาแต่ละคำในหน่วยสร้างอาจไม่ได้แสดงเหตุการณ์ที่เกิดที่สถานที่เดียวกันก็ได้

หลังจากที่พบว่าหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันมีอยู่ทั้งหมด 82 หน่วยสร้าง ขึ้นต่อไป ผู้วิจัยได้นำหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าวในประโยคต้นฉบับภาษาไทยรวมทั้งคู่

ประโยคฉบับแปลภาษาอังกฤษมาวิเคราะห์เพื่อหว่ามีประโยคแปลภาษาอังกฤษจำนวนเท่าใดที่เก็บความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันตรงตามต้นฉบับภาษาไทย โดยผลการวิเคราะห์แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1

ประเภท	ประเภทย่อย	จำนวนที่พบ	ร้อยละ
ความหมายตรงกับต้นฉบับ (แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่อง)	—	9	10.98
ความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ (ไม่แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่อง)	แสดงเฉพาะเหตุการณ์แรก	17	20.74
	แสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สอง	51	62.74
	ไม่แสดงทั้งสองเหตุการณ์	5	6.09
	รวม	82	100

ข้อมูลในตารางนี้แสดงให้เห็นว่าประโยคฉบับแปลภาษาอังกฤษที่รักษาความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันตามที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาไทยไว้ได้อย่างครบถ้วนชัดเจนนั้นมีจำนวนน้อย คือมีอยู่เพียง 9 ประโยคจาก 82 ประโยค ตัวอย่างเช่น

พรรณมีเพื่อนฝูงบางคนที่หัดเต้นรำ แล้วไปอยู่ตามโรงเต้นรำในเวลากลางคืน และเพื่อนฝูงเหล่านั้น ในที่สุดก็มีคนไทยที่มีฐานะดีหรือชาวต่างประเทศเอาตัวไปเลี้ยงดู

*Some of her friends were learning to dance, to frequent the dance halls at night, and eventually well-off Thais or foreigners **took them off and kept them.***

เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ คนไทยที่มีฐานะดีหรือชาวต่างประเทศเอาเพื่อนพรรณไป ซึ่งในบทแปลคือ ส่วนแรกของประโยคที่มีกริยาลีแสดงเหตุการณ์แรกชัดเจนว่า “... well-off Thais or foreigners **took them off**” ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ คนเหล่านั้นเลี้ยงดูเพื่อนของพรรณ โดยในบทแปลส่วนที่สองแปลไว้โดยใช้กริยาลีว่า “and **kept them**”.

ประโยคฉบับแปลภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ที่พบไม่ได้รักษาความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันตามที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาไทยไว้อย่างครบถ้วนชัดเจน กรณีเช่นนี้มีอยู่ 73 ประโยคจาก 82 ประโยค ความหมายในฉบับแปลที่ไม่ตรงกับต้นฉบับนี้แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 แสดงเฉพาะเหตุการณ์แรก ซึ่งมีจำนวน 17 ประโยคเช่น

“อ๊อ! ตายจริง! แม่จะไปเอาเงินที่ไหนมาให้” นางลมุลพูดพลางเหลือบดูหีบที่วางอยู่ตรงหัวนอน
อย่างเป็นห่วง

"Hey, what's this? Where am I going to get the money from?" Nang Lamun said, casting an anxious glance at the box at the head of her bed.

ในตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ (แม่) จะไปเอาเงินมา (จากที่ไหน) ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ แม่เอาเงินนั้นให้ (ลูก) ซึ่งประโยคภาษาอังกฤษแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกโดยแปลไว้ว่า *Where am I going to get the money from?* ส่วนเหตุการณ์ที่สองซึ่งพูดถึงการให้เงินนั้นไม่ปรากฏในบทแปลเลย

1.2 แสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองซึ่งมีจำนวน 5 ประโยค คิดเป็นกว่าครึ่งของประโยคทั้งหมดที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันปรากฏอยู่เช่น

มัน**นำเอา**เรื่องที่ชาวบ้านเขาเล่าลือกันเกี่ยวกับเสือเปื่องนั้น**มาบรรยาย**เสียอย่างยืดยาว

He *related the tales the villagers told about him*, at great length.

สำหรับตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ นำเอาเรื่องที่ชาวบ้านเล่าเกี่ยวกับเสือเปื่องมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ บรรยายเรื่องนั้น ซึ่งประโยคภาษาอังกฤษแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองโดยแปลไว้โดยใช้กริยาลีว่า *related the tales the villagers told about him* แต่ไม่เอ่ยถึงเหตุการณ์ที่หนึ่งในโครงสร้างกริยาเรียงนี้

1.3 ไม่แสดงทั้งสองเหตุการณ์ ซึ่งมีจำนวน 5 ประโยคเช่น

นายรอดลงนั่งพับเพียบ**เอามือประสานไว้บนตัก**อย่างสงบเสงี่ยม

He sat politely, legs to one side, *hands in his lap*.

ในตัวอย่างข้างต้น เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ (นายรอด)เอามือสองข้างของตนมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ ประสานมือกัน จะเห็นได้ว่าประโยคภาษาอังกฤษไม่ได้กล่าวถึงการกระทำที่แสดงทั้งสองเหตุการณ์ที่หนึ่งและเหตุการณ์ที่สองตามที่สื่อไว้ในโครงสร้างกริยาเรียงนี้ในภาษาไทย สิ่งที่ปรากฏในประโยคแปลเป็นการบอกให้รู้ว่ามือของนายรอดอยู่บนตักเท่านั้น ไม่มีการระบุชัดเจนเหมือนในต้นฉบับว่านายรอดเอามือมาวางอยู่ในลักษณะใด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์กลวิธีการถ่ายทอดความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันในบทแปลภาษาอังกฤษ เพื่อศึกษาว่าการถ่ายทอดความหมายดังกล่าวจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษนั้นใช้วิธีใดบ้าง โดยแบ่งออกเป็นกรณีที่บทแปลรักษาความหมายได้ตรงกับต้นฉบับภาษาไทยและกรณีที่ไม่ได้แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องกันดังเช่นที่ปรากฏในต้นฉบับ

2.1 ความหมายตรงกับต้นฉบับ กล่าวคือกลวิธีการแปลที่ใช้สามารถแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องได้ครบถ้วน โดยมีคำกริยา 2 คำที่ชัดเจนสำหรับแสดงการกระทำในแต่ละเหตุการณ์ กล่าวคือคำกริยาทั้ง 2 คำเป็นกริยาเปลี่ยนรูปและมีคำเชื่อมที่ชัดเจน เช่น

ตัวอย่างที่ 1

แล้วนายทับทิมก็เอียงคอดูรูปร่างหน้าตาเจ้าผลอย่างพิถีพิถันเหมือนกับว่า **หยิบเอาตัวเจ้าผลขึ้นมาพลิกดู**แล้วก็ชั่งตัวเจ้าผลอยู่ในใจอย่างกับคนซื้อผักซื้อปลา

He inclined his head to one side and scrutinized Phon's face and figure critically, as if he *were picking him up and examining him*, then mentally weighing him like someone buying fish or vegetables.

กริยาตัวแรกเป็นคำกริยาเปลี่ยนรูป “were picking” แสดงการกระทำในเหตุการณ์แรกและกริยาตัวที่สองเป็นคำกริยาเปลี่ยนรูป “(were) examining” แสดงการกระทำในเหตุการณ์ที่สองซึ่งเกิดต่อเนื่องมา โดยมี “and” เป็นคำเชื่อมระหว่างกริยาสอง และแสดงว่ากริยาสองทั้งหมดมีประธานคนเดียวกันคือ “he” ซึ่งหมายถึง “นายทับทิม” ในต้นฉบับ ในตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ นายทับทิมหยิบเอาตัวผลขึ้นมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ (นายทับทิม) พริกดูตัวผล ซึ่งนายทับทิมไม่ได้กระทำกริยาทั้งสองจริงๆ เป็นแค่การเปรียบเทียบว่าเขาสำรวจดูตัวผลอย่างถี่ถ้วน ประโยคภาษาอังกฤษแสดงการกระทำทั้งสองเหตุการณ์ไว้ครบถ้วน เพราะการกระทำทั้งสองล้วนมีความสำคัญ โดยบรรยายให้เห็นว่านายทับทิมพิจารณาผลอย่างละเอียดโดยทำอะไรบ้าง ซึ่งเหมือนกับสิ่งที่ทำในการเลือกซื้อสิ่งของ เนื่องจากบริบทของเรื่องตอนนี้คือนายทับทิมซึ่งเป็นหัวหน้าคณะลิเกที่ผลขอมาอยู่ด้วยกำลังตัดสินใจว่าควรจะได้รับผลเข้าคณะหรือไม่

อีกกลวิธีหนึ่งคือ กริยาตัวแรกอาจจะเป็นคำกริยาเปลี่ยนรูปหรือไม่เปลี่ยนรูปก็ได้ แต่กริยาตัวที่สองจะเป็นคำกริยาไม่เปลี่ยนรูปเช่น

ตัวอย่างที่ 2

ได้ข่าวว่ามีเด็กกำพร้าที่เฒ่าใหญ่ก็เอามาเลี้ยงเป็นลูกจนมีลูกบุญธรรมอยู่หลายคน

There was talk that whenever he encountered an orphan he would adopt it to raise as his own, and that he now had a number of adopted children.

กริยาตัวแรกเป็นคำกริยาเปลี่ยนรูป “would adopt (it)” แสดงการกระทำในเหตุการณ์แรกคือ “เอ (เด็กกำพร้า) มา” และกริยาตัวที่สองเป็นคำกริยาไม่เปลี่ยนรูป “to raise as his own” แสดงการกระทำในเหตุการณ์ที่สองซึ่งเกิดต่อเนื่องมาคือ “เลี้ยง (เป็นลูก)” โดย “he” ซึ่งหมายถึง “ผู้เฒ่า” เป็นผู้กระทำกริยาทั้งสองตัว คือ “would adopt” และ “to raise” ในกรณีนี้ ผู้แปลก็ทำการกระทำทั้งสองเหตุการณ์ไว้ เนื่องจากต้องรักษาความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ครบถ้วนว่า ผู้เฒ่าเอาเด็กกำพร้ามาทำอะไร การกระทำสองเหตุการณ์นี้จึงมีความสำคัญทั้งคู่ ไม่สามารถละอันใดอันหนึ่งไปได้

ตัวอย่างที่ 3

พยายามแต่งแต้มให้เห็นงามโดยเอาก้านธูปชุบน้ำทาปากเอาดินหม้อเขียนคิ้วแต้มไฟ

He made his face up, using an incense stick dipped in water to colour his mouth and baked ash from the bottom of the cooking pot to accentuate his eyebrows and paint beauty spots.

กริยาตัวแรกเป็นคำกริยาไม่เปลี่ยนรูป “using” แสดงการกระทำในเหตุการณ์แรก กริยาตัวที่สอง สาม และสี่ก็เป็นคำกริยาไม่เปลี่ยนรูป คือ “to color (his mouth)” “to accentuate (his eyebrows)” และ “(to) paint (beauty spots)” ตามลำดับ คำกริยาแต่ละตัวแสดงการกระทำในเหตุการณ์ที่เกิดต่อเนื่องมาโดย “He” เป็นผู้กระทำกริยาทั้งหมดซึ่งทุกเหตุการณ์มีความสำคัญ เพราะแสดงการกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอนในการแต่งหน้าก่อนจะ

เล่นลิเกว่าประธานใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในการแต่งเติมสีสันที่ส่วนต่างๆ บนใบหน้า ผู้แปลจึงต้องรักษาความหมายทั้งหมดในต้นฉบับที่หน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ แสดงว่ามีการเกิดต่อเนื่องกันของการกระทำหลายการกระทำ รวมทั้งความหมายในแง่การกรอกร้อมซึ่งเป็นความหมายเชิงวัจนปฏิบัติ (pragmatic meaning) ที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยาและคำนามต่างๆ ในประโยค เช่น ความสัมพันธ์ของกริยา “เอา” และ “ทา” กับ คำนาม “ก้านธูปชุน้ำ” และ “ปาก” เป็นต้น

2.2 ความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ กล่าวคือกลวิธีการแปลที่ใช้ไม่ได้แสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องอย่างครบถ้วนเหมือนในต้นฉบับ ส่วนใหญ่ผู้แปลเลือกที่จะเอ่ยถึงเหตุใดเหตุการณ์หนึ่ง อาจจะเป็นเหตุการณ์แรก หรือเหตุการณ์ที่สอง ซึ่งเท่าที่พบในงานวิจัยนี้ เหตุการณ์ที่มักปรากฏอยู่ในฉบับแปลคือเหตุการณ์ที่สอง ส่วนการละไม่แสดงการเกิดเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันเลยนั้นมีอยู่น้อยมาก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 แสดงเฉพาะเหตุการณ์แรก

ตัวอย่างที่ 4

ตอนกลางวันแม่ก็เอาข้าวห่อมาให้แล้วก็ทำตาแดงๆ เหมือนกับจะร้องไห้

At noon his mother *brought him a parcel of food*, and looked at him red-eyed, on the verge of tears.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ แม่เอาข้าวห่อมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ (แม่) ยืนข้าวห่อให้เขา จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกเท่านั้นซึ่งแปลด้วยกริยาวิเศษณ์ *brought him a parcel of food* ไม่ได้แสดงให้เห็นการกระทำว่าให้อย่างไร บอกเพียงแค่ว่าแม่เอาข้าวห่อมาให้ ซึ่งอาจจะเอาแค่เอามาวางไว้ให้เฉยๆ ก็ได้ ในขณะที่ต้นฉบับระบุไว้ชัดเจนว่า “ยื่นให้” ทั้งนี้อาจเพราะในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาปลายทาง ความสำคัญอยู่ที่การเอามาให้มากกว่าลักษณะการให้ ผู้แปลจึงไม่ระบุไว้ ที่สำคัญ การที่ผู้อ่านฉบับภาษาอังกฤษไม่ได้ข้อมูลเรื่องนี้ ไม่ส่งผลทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจตัวบทหรือจับอารมณ์ความรู้สึกที่สื่อในต้นฉบับไม่ได้ นอกจากนี้ การระบุอย่างชัดเจน เช่น ถ้าแปลว่า “... his mother brought a parcel of food and handed it to him, and looked at him red-eyed ...” อาจส่งผลให้บทแปลเป็นเยื่อไม่เป็นธรรมชาติและมีการใช้โครงสร้างซ้ำๆ มากเกินไปด้วย

ตัวอย่างที่ 5

การจำหน่ายยาแม่ปลั่งก็ยึดเอาการทำเสียเองโดยอ้างว่าเพื่อจะช่วยเหลือผ่อนแรงสามี

Plang took over the distribution of the medicine, arguing that it relieved her husband of the burden.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ แม่ปลั่งยึดเอาการจำหน่ายยา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ แม่ปลั่งจำหน่ายยาเสียเอง จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกเท่านั้น โดยแปลด้วยคำกริยา *took over* เหตุการณ์ส่วนที่สองนั้น ผู้แปลใช้วิธีการแปลเป็นนามวลี “the distribution of the medicine” ทั้งนี้เพราะคำกริยา “took over” มีความหมายว่า to begin to have control of or responsibility for something,

especially in place of somebody else (Take over, 2013) ซึ่งตรงกับความหมายของโครงสร้างกริยาเรียง “ยึดเอามาทำเสียเอง” ในภาษาไทย จึงเท่ากับว่าเก็บความหมายของต้นฉบับได้ครบถ้วนแล้วเพียงแต่มีสิ่งที่แตกต่างกันคือ take over ไม่ได้แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันอย่างชัดเจนเหมือนในโครงสร้างกริยาเรียงภาษาไทย ในประโยคแปลนั้น เหตุการณ์ที่สองปรากฏในรูปนามวลีตามหลัง took over ซึ่งเป็นกริยาที่ต้องการกรรมตามกฎไวยากรณ์โครงสร้างของภาษาอังกฤษ

ตัวอย่างที่ 6

มันเอานิ้วไปรอที่จมูกของเจ้ และมันก็รู้ทันทีว่าเจ้หมดลมเสียแล้ว

He put his finger under her nose, and knew immediately that she had breathed her last.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ (ลอย) เอานิ้วมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นคือ (นิ้ว)รอที่จมูกเจ้ จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกเท่านั้น โดยแปลว่า “put his finger” เหตุการณ์ส่วนที่สองนั้นผู้แปลใช้วิธีการแปลเป็นบุพบทวลี “under her nose” ซึ่งเป็นส่วนองค์ประกอบของกริยา (satellite) ทั้งนี้เพราะตามกฎไวยากรณ์โครงสร้างของภาษาอังกฤษ คำกริยา “put” เป็นกริยาที่ต้องการกรรมและต้องตามด้วยวิเศษณ์หรือบุพบทวลี ซึ่งกริยาวลี put his finger under her nose นั้นสื่อความได้ตรงกับโครงสร้างกริยาเรียงในต้นฉบับภาษาไทย จึงเท่ากับว่าเก็บความหมายของต้นฉบับได้ครบถ้วน แต่ไม่ได้แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันเหมือนในโครงสร้างกริยาเรียงภาษาไทย

ข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ พบว่ามีการใช้คำกริยา put ตามด้วยกรรมเพื่อแสดงเหตุการณ์แรกในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ซึ่งแสดงเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ต่อเนื่องและใช้บุพบทวลีที่ตามมาสื่อความหมายของเหตุการณ์ที่สองอยู่ถึง 7 ครั้ง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะโครงสร้าง put someone/something + prepositional phrase สอดคล้องกับการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญสำหรับภาษาอังกฤษ ซึ่งในที่นี้คือส่วนแรกที่สื่อการ “นำสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือผู้ใดผู้หนึ่งมา” ส่วนความหมายในส่วนที่สองนั้น แม้จะสำคัญเช่นกันแต่ ภาษาอังกฤษที่จัดว่าเป็น S-language มีวิธีการอื่นในการสื่อความหมายนี้ ไม่ได้ใช้กริยาเรียงเหมือนอย่างภาษาไทยที่จัดว่าเป็น V-language

ตัวอย่างที่ 7

ไอ้คนอย่างเราอยู่ที่ไหนก็ลำบากถึงหน้านาก็ต้องไถต้องหว่านจนล้าไปหมดถึงหน้าน้ำเอาควายขึ้นคอกแล้วก็ต้องเป็นข้าควายต้องพายเรือเกี่ยวหญ้ามาให้มันแตกเท่าไรก็ไม่รู้จักพอ

People like us suffer hardship anywhere. In the planting season, we have to plough and transplant. In the rainy season, we take the buffalo to its pen and become its slave, eternally going out in the boat to get grass for it to eat its never-ending fill.

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ (ชาวนา) เอาควายมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นคือ ควายขึ้นคอก จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์แรกเท่านั้น โดยแปลว่า “take the buffalo” สำหรับเหตุการณ์ส่วนที่สองนั้น ผู้แปลใช้วิธีการแปลเป็นบุพบทวลี “to its pen” ซึ่งเป็นส่วนองค์ประกอบของกริยา (satellite) ทั้งนี้เพราะตามกฎไวยากรณ์โครงสร้างของภาษาอังกฤษ คำกริยา “take” ซึ่งมีความหมายว่า to carry or

move something from one place to another (Take, 2013) เป็นกริยาที่ต้องการกรรมและต้องตามด้วยบุพบทวลี to someone/something ข้อมูลในทั้งสองเหตุการณ์ในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยมีความสำคัญทั้งสองส่วน ซึ่งกริยาลี take the buffalo to its pen ในฉบับแปลนั้นเก็บความได้ตรงกับโครงสร้างกริยาเรียงในต้นฉบับภาษาไทยอย่างครบถ้วน แม้จะไม่ได้แสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันชัดเจนเหมือนในโครงสร้างกริยาเรียงภาษาไทย

2.2.2 แสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สอง

ตัวอย่างที่ 8

เสียงคนตะโพนคนกลองซึ่งกำลังเอาข้าวเปียกขยำกับขี้เถ้าปะหน้ากลองหน้าตะโพนอยู่นั้นลองเสียงเบาๆทำให้บรรยากาศภายในโรงยี่เกครื้นครึกขึ้นกว่าเก่า

The drummers, who were applying a paste of wet rice mixed with ash to their drums, softly tested the sound, enlivening the atmosphere in the theatre.

ในตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นคือ คนกลองเอาข้าวเปียกที่ขยำกับขี้เถ้ามา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันคือ (คนกลอง) ปะข้าวเปียกที่ขยำกับขี้เถ้าที่ลงบนหน้ากลองและหน้าตะโพน จะเห็นได้ว่าประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์สองเท่านั้น โดยแปลด้วยกริยาลีว่า were applying a paste of wet rice mixed with ash ผู้แปลไม่ได้แสดงเหตุการณ์แรกอย่างชัดเจน แต่ใช้วิธีแสดงความหมายของเหตุการณ์ที่หนึ่งและสองผสมรวมกันอยู่ในกริยา “were applying” และกรรมรอง “their drums” โดยภาษาอังกฤษจะมีรูปเป็นอนุพากย์เดียว โดยบอกเพียงว่าทาบบนกลองเท่านั้น โดยใช้บุพบทลี to their drums และไม่ได้ระบุที่ใช้กับกลองส่วนใด ในขณะที่ต้นฉบับเขียนไว้ชัดเจนว่า “หน้ากลอง” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาปลายทาง ความสำคัญอยู่ที่การบอกให้ผู้อ่านทราบว่าเป็นประธานทาบบนกลอง แต่จะเป็นตรงส่วนไหนเป็นรายละเอียดที่ไม่จำเป็น ผู้แปลจึงละไว้ นอกจากนี้ บริบทที่ว่าก่อนจะเริ่มเล่นลิเก คนกลองลองเสียงเครื่องดนตรีเมื่อเอาข้าวเปียกขยำขี้เถ้าปะหน้ากลองและตะโพนเป็นการบอกนัยแฝงว่าการทำเช่นนั้นเพื่อปรับเสียงกลองและการลองเสียงกลองก็ต้องตีที่หน้ากลอง ดังนั้นเมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษจึงไม่จำเป็นต้องระบุว่านำส่วนผสมนั้นไปใช้กับส่วนใดของกลอง

ตัวอย่างที่ 9

บางครั้งเมื่อพ่ออาละวาดจนหมดฤทธิ์ไปแล้วแม่ก็จะเอาโนริซึ่งเป็นลูกคนเล็กไปกอดแนบไว้กับตัว (แล้วก็ร้องให้พรรณาคความยากลำบากของตนเองให้ลูกฟังเหมือนกับว่าโนริเป็นผู้ใหญ่รู้ความได้ดี)

At times, when his father had ranted until he passed out, his mother hugged Nori, her youngest, closely to her. (Crying, she told him her troubles as if he were a mature adult.)

เหตุการณ์แรกที่เกิดขึ้นในตัวอย่างนี้คือ แม่เอาตัวโนริมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันคือ แม่กอดโนริแนบไว้กับตัว ประโยคในฉบับแปลแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองเท่านั้น โดยละไม่แปลส่วนแรก ทำให้ไม่เห็นภาพการย้ายวัตถุเป้าหมาย (คือ โนริ) มาไว้กับตัวแม่ สิ่งที่แสดงไว้ในบทแปลคือการกระทำส่วนที่สองที่แม่กอดลูก

แนบไว้กับตัว ซึ่งแปลด้วยคำกริยา “hugged” และวิเศษณ์วลี (adverb phrase) “closely to her” สาเหตุที่ผู้แปลเลือกใช้วิธีแปลเช่นนี้อาจเป็นเพราะในมุมมองของภาษาอังกฤษ ความสำคัญอยู่ที่การบอกให้ผู้อ่านทราบว่าแม่ทำอะไรกับลูกหลังจากที่พ่ออาละวาด บริบทแวดล้อมบ่งชี้ว่า แม่กอดลูกเพื่อปลอบโยนลูกรวมทั้งหากำลังใจให้ตนเองด้วยและการที่แม่กอดลูกแน่นเพราะรู้สึกอัดอั้นและเป็นทุกข์มาก (ดูประโยคในวงเล็บที่ตามมา) ด้วยเหตุนี้ แม้ประโยคภาษาอังกฤษไม่ได้แสดงการกระทำแรกเพราะไม่ได้ให้ความสำคัญที่จะต้องระบุว่าแม่ดึงเอาตัวลูกมากอดไว้หรือแม่เป็นฝ่ายเข้าไปกอดลูก ผู้อ่านก็เข้าใจความหมายและจับอารมณ์ความรู้สึกที่สื่อในตัวบทต้นฉบับได้อย่างชัดเจนจากคำแปลเหตุการณ์ที่สอง

ตัวอย่างที่ 10

“เอาเด็กคนนี้ไปอาบน้ำเสียแล้วหาเสื้อผ้าให้ผัดเหม็นสาบออกจะตายไป!” คุณนายสั่งแล้วก็ลุกขึ้นเรือน

*“Give this girl a bath, and find some old clothes for her to change into. She stinks!”
Khun Nat ordered, and went into the house.*

สำหรับตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ เอาตัวเด็กไป ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ อาบน้ำให้เด็ก ซึ่งประโยคภาษาอังกฤษแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองโดยผู้แปลเลือกแปลเป็นประโยคคำสั่งว่า *Give this girl a bath* และไม่เอ่ยถึงเหตุการณ์ที่หนึ่งในโครงสร้างกริยาเรียงนี้ เหตุผลอาจเป็นเพราะในภาษาอังกฤษ ความสำคัญอยู่ที่การอาบน้ำให้เด็กเนื่องจากเด็กตัวเหม็นสกปรกมากกว่าเหตุการณ์ที่หนึ่งที่แสดงการเอาตัวเด็กไป เพราะบริบทแสดงไว้ชัดเจนว่าคุณนายสั่งให้คนงานพาเด็กไป และสถานที่ที่จะอาบน้ำให้เด็กไม่ใช่ที่เดียวกัน จึงต้องมีการย้ายวัตถุเป้าหมายคือตัวเด็กไปกับคนที่รับคำสั่งอยู่แล้ว การแปลที่แสดงเหตุการณ์แรกด้วยโดยแปลว่า “Take this girl and give her a bath” จะทำให้บทแปลเียนเยื่อเพราะแสดงข้อมูลที่ไม่จำเป็นไว้ด้วย

ตัวอย่างที่ 11

ที่มันยอมทำตามคำสั่งก็เพราะมันรู้ว่าถ้าไม่ทำเขาจะเอาตัวไปขังมันไม่ยอมถูกขังจึงทำตาม

*He followed orders because he knew that if he did not, he **would be jailed** - he obeyed because he did not want to go to jail*

บริบทของประโยคนี้คือลอบถูกเกณฑ์ทหาร เขาสั่งให้ทำอะไร ลอบก็ทำตามทุกอย่าง ไม่กล้าทำผิดกฎใดๆ เพราะกลัวว่าจะต้องติดคุก เหตุการณ์แรกที่ปรากฏในโครงสร้างกริยาเรียงคือ เอาตัวลอบไป เหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ ขังลอบ ประโยคภาษาอังกฤษแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองโดยผู้แปลเลือกแปลเป็นกริยาในกรรมวาจก (passive voice) ว่า “would be jailed” และไม่เอ่ยถึงเหตุการณ์ที่เอาตัวลอบไป การที่ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะหลายเหตุผลด้วยกัน ประการแรก คือในมุมมองของภาษาปลายทาง การเอาตัวลอบไปซึ่งเป็นเหตุการณ์แรกมีความสำคัญน้อยกว่าการที่บอกว่าเอาตัวลอบไปทำอะไรซึ่งแสดงไว้ในเหตุการณ์ที่สอง เพราะการเข้าคุกนั้น ประธานของประโยคเป็นผู้กระทำกริยาเองไม่ได้ ต้องมีคนจับตัวเอาไปขังอยู่แล้ว ข้อมูลตรงส่วนนี้จึงไม่จำเป็น

อีกประการหนึ่ง ผู้แปลต้องการคงจุดเน้นหลักให้สอดคล้องต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบประโยคคือเน้นที่ประธานประโยคขึ้นต้นด้วย“มัน” (ซึ่งหมายถึงลอย) *ที่มันยอมทำตามคำสั่งก็เพราะมันรู้ว่าถ้า(มัน)ไม่ทำเขาจะเอาตัวไป* *ขัง มันไม่อยากจะถูกขัง(มัน)จึงทำตาม* หากเลือกแปลว่า .., they would send him to jail แทน ซึ่งแสดงการกระทำแรก และแสดงการกระทำที่สองด้วยบุพบทวลี to jail จะทำให้ข้อความฉบับแปลขาดความต่อเนื่องในด้านจุดเน้นดังกล่าว นอกจากนี้ คำนามที่เป็นคำอ้างอิงของสรรพนาม they คือผู้บังคับบัญชาของลอย นั้นอยู่ในบริบทที่มาข้างหน้าซึ่งอยู่ห่างไปมากจนอาจทำให้ผู้อ่านมีปัญหาในการทำความเข้าใจด้วยเหตุได้ การแปลว่า “He followed orders because he knew that if he did not, he would be jailed - he obeyed because he did not want to go to jail” จึงเหมาะสมกว่า อีกทั้งโครงสร้างกรรมวาจกยังแสดงด้วยว่า ลอยเป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของต้นฉบับที่แสดงว่ามีคนเอาตัวลอยไป และเมื่อผู้แปลเลือกแปลส่วนนี้ด้วยกรรมวาจกไปแล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้แปลเลี่ยงไม่แปลประโยคกรรมวาจกในต้นฉบับ *มันไม่อยากจะถูกขัง* เป็นประโยคกรตุ “he did not want to go to jail ในฉบับแปล เพื่อไม่ให้เกิดการใช้โครงสร้างประโยคซ้ำๆ และเพื่อคงจุดเน้นเดิมให้ต่อเนื่อง

ตัวอย่างที่ 12

บางคนมีศรัทธาถึงกับหวงแหนพระณีเอาตัวไปเลี้ยงไว้ที่บ้าน

Others took such a liking to her they jealously set her up in their own houses.

บริบทของประโยคนี้คือพระณีขายบริการให้กับลูกค้าชาวต่างชาติที่โรงเตี๊ยมซึ่งชอบใจในตัวพระณีมากจนบางคนเอาตัวพระณีไปเลี้ยงไว้ที่บ้าน เหตุการณ์แรกที่ปรากฏในโครงสร้างกริยาเรียงคือ เอาตัวพระณีไป เหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ เลี้ยงพระณี ประโยคภาษาอังกฤษแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สองโดยผู้แปลเลือกแปลเป็นกริยาลีว่า set her up โดยมี they ซึ่งหมายถึงชาวต่างชาติบางคนที่เป็นลูกค้าของพระณีเป็นประธาน set up แปลว่า provide somebody with money that they need (Set somebody up, 2013) ซึ่งสื่อความหมายเดียวกับการเลี้ยงดูในต้นฉบับ เหตุที่ผู้แปลเลือกใช้กลวิธีการแปลเช่นนี้โดยไม่เอ่ยถึงเหตุการณ์ที่เอาตัวพระณีไปอาจเนื่องมาจากในมุมมองของภาษาปลายทาง การเอาตัวพระณีไป ซึ่งเป็นเหตุการณ์แรกไม่ได้มีความสำคัญเท่าการที่บอกว่าเอาตัวพระณีไปทำอะไรซึ่งแสดงไว้ในเหตุการณ์ที่สอง เพราะการไปอยู่ด้วยกันที่บ้านของพวกเขา นั้น พระณีไม่ได้ไปเอง เจ้าของบ้านเป็นคนพาเธอไป ดังนั้นข้อมูลตรงส่วนนี้ซึ่งแสดงความหมายของการย้ายวัตถุเป้าหมาย (คือพระณี) มาไว้กับตัว (คือลูกค้า) จึงไม่จำเป็นต้องระบุไว้ในประโยคภาษาอังกฤษ

2.2.3 ไม่แสดงทั้งสองเหตุการณ์

ตัวอย่างที่ 13

พระเสมารู้จักดีเพราะเจ้าตันเคยถูกใช้ให้เอาของมาถวายพระที่วัดอยู่เสมอ

Sem knew him well, as Dan was often sent over to the temple with things for him.

ในตัวอย่างนี้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏคือ (เจ้าตัน) เอาของมา ส่วนเหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ ถวายของพระเสม ประโยคแปลภาษาอังกฤษไม่แสดงทั้งสองเหตุการณ์ที่หนึ่งและเหตุการณ์ที่สอง โดยผู้แปลเลือกกลวิธีการแปลแบบตีความว่า “Dan was sent over to the temple with things for him” ซึ่งถ้าแปลกลับ (back

translate) เป็นภาษาไทยจะได้ว่า “ต้นถูกส่งไปที่วัดพร้อมกับของสำหรับพระเสม” เหตุผลอาจเป็นเพราะบริบทของประโยคนี้ชัดเจนพอที่ผู้อ่านภาษาปลายทางเข้าใจได้อยู่แล้วว่าการไปที่วัดพร้อมกับของสำหรับพระ ก็คือการนำเอาของมาเพื่อถวายของนั้นให้กับพระนั่นเอง จึงไม่จำเป็นต้องบรรยายการกระทำแต่ละเหตุการณ์อย่างละเอียด

ตัวอย่างที่ 14

ระหว่างเวลา 4 – 5 ปีที่บำเพ็ญชีวิตอยู่ระหว่างบ้านของคนที่**รับเอาไปเลี้ยง** และโรงเต็นรำพรรณีก็ออกไปเยี่ยมลูกทุกครั้งที่มีโอกาสขณะนั้น

During her four or five years in the dance hall and in various houses, Phanni visited her child at every opportunity.

บริบทของประโยคนี้คือพรรณีใช้ชีวิตอยู่ระหว่างการไปโรงเต็นรำกับบ้านของคนที่เอาตัวพรรณีไปเลี้ยงไว้ เหตุการณ์แรกที่ปรากฏในโครงสร้างกริยาเรียงคือ รับเอาตัวพรรณีไป เหตุการณ์ที่สองที่เกิดต่อเนื่องกันคือ เลี้ยงพรรณี ประโยคภาษาอังกฤษไม่ได้แสดงทั้งเหตุการณ์ที่หนึ่งและเหตุการณ์ที่สอง โดยผู้แปลเลือกที่จะตัดส่วนนี้ทิ้งไปทั้งหมด และแปลแบบตีความโดยใช้นามวลีว่า *various houses* ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายได้ว่าเป็นบ้านของใคร ไม่จำเป็นต้องระบุในที่นี้อีก เนื่องจากในย่อหน้าก่อนมีการกล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า พรรณีขายบริการให้กับลูกค้าชาวต่างชาติที่โรงเต็นรำซึ่งชอบใจในตัวพรรณีมากจนบางคนเอาตัวพรรณีไปเลี้ยงไว้ที่บ้าน (ดูตัวอย่างที่ 12) การเก็บเหตุการณ์ทั้งสองเหตุการณ์อย่างละเอียดน่าจะทำให้ซ้ำซ้อนและเยิ่นเย้อโดยใช่เหตุ นอกจากนี้ การใช้คำนามในรูปพหูพจน์ *houses* ยังแสดงได้ด้วยว่าพรรณีออกจากบ้านคนนั้นไปอยู่บ้านคนนั้นหลายบ้าน ซึ่งมีการระบุไว้ชัดเจนในย่อหน้าก่อนเช่นกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดข้างต้นโดยละเอียด สรุปได้ว่าผู้แปลใช้กลวิธีที่หลากหลายในการสื่อความหมายที่ปรากฏในโครงสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” วิธีการเหล่านี้อยู่ในกรอบของทฤษฎีการแปลแบบตีความ ซึ่งผู้แปลจะผล่ออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ นำแต่ความหมายล้วนๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ความหมายต้นฉบับมาคิดว่าจะสื่อออกมาอย่างไรในภาษาปลายทางให้สละสลวยเป็นธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้วกลวิธีที่ผู้แปลเลือกสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” ไม่ได้แสดงสองเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันเหมือนอย่างในต้นฉบับ แต่มักจะแสดงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เช่น แสดงเฉพาะเหตุการณ์แรก ในกรณีนี้ผู้แปลจะแสดงเหตุการณ์แรกด้วยกริยาวิเศษณ์และสื่อความหมายในเหตุการณ์ที่สองในรูปบุพบทวลีเป็นส่วนมาก เช่น *เอาควายขึ้นคอก* แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “**take the buffalo to its pen**” และ*เอาพระคล้องคอ* แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “**put the amulet round his neck**” เป็นต้น เมื่อแสดงเฉพาะเหตุการณ์ที่สอง ซึ่งพบเป็นส่วนใหญ่ นั้น ผู้แปลมักสื่อความหมายโดยใช้กริยาวิเศษณ์เช่นกัน ตัวอย่างเช่น *(คลานเข้าไป)เอาน้ำอบประมลลงบนสิ่งที่วางอยู่บนผ้า* แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “(crawled over) **to sprinkle** the objects laid out on the white cloth” และ*เอามะม่วงล้างปากเสียด้วย* แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “**freshen** your mouth with some mango” เป็นต้น ในกรณีนี้ กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าผู้แปลมักเลือกใช้กลวิธีที่ละส่วนแรกของความหมายพื้นฐานของโครงสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” ที่คือการ “หยิบฉวยสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือนำผู้ใดผู้หนึ่งมา” แต่รักษาความหมายส่วนที่สอง “เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” ไว้

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าแนวคิดที่เหมาะสมจะนำมาประยุกต์ใช้เพื่ออธิบายการเลือกของผู้แปลข้างต้นนี้คือแนวคิดเกี่ยวกับการคิดที่จะพูด (thinking for speaking) ที่เสนอโดยแดน สโลบิน ดังมีหลักการตามที่อธิบายไว้ในหัวข้อ (3) ข้างต้น ทั้งนี้เพราะหลังจากขั้นตอนของการวิเคราะห์ความหมายต้นฉบับ ผู้แปลต้องผ่านกระบวนการคิดว่าจะสื่อความหมายนั้นออกมาในรูปของภาษาปลายทางอย่างไร จากแนวคิดดังกล่าวที่เชื่อว่าผู้ที่พูดภาษาต่างกันจะอธิบายเหตุการณ์เดียวกันในลักษณะที่ต่างกันออกไป เนื่องจากแต่ละภาษามีตัวเลือกในการเข้ารหัสภาษาที่ต่างกันตามข้อจำกัดด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ของแต่ละภาษา ในกรณีของการอธิบายเหตุการณ์สองเหตุการณ์ต่อเนื่องกันซึ่งสื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” ที่นำมาศึกษาในงานวิจัยนี้ การที่ภาษาไทยที่มีหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้นชี้ให้เห็นว่าภาษาไทยสนใจข้อมูลของแต่ละเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด ทุกเหตุการณ์จึงแสดงด้วยการนำคำกริยาแต่ละตัวมาเรียงต่อกันไปเพื่อสื่อสารให้เห็นภาพทุกลำดับ ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่มีหน่วยสร้างดังกล่าว ซึ่งสะท้อนว่าภาษาอังกฤษสนใจข้อมูลของเหตุการณ์ในมุมมองที่ต่างกับภาษาไทย กล่าวคือ ภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งมากกว่า ในที่นี้คือการบอกวัตถุประสงค์และสิ่งที่กระทำกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือผู้ใดผู้หนึ่งที่ถูกนำมามากกว่าการนำสิ่งนั้นหรือคนผู้นั้นมา

ด้วยเหตุนี้ เมื่อผู้แปลต้องการสื่อความหมายของเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันในต้นฉบับภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ในขั้นตอนการการทำความเข้าใจตัวบท ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการแปลตามทฤษฎีการแปลแบบตีความ ผู้แปลจะคัดเลือกข้อมูลจากต้นฉบับที่สำคัญสำหรับภาษาอังกฤษ ซึ่งในที่นี้คือการบอกวัตถุประสงค์และสิ่งที่กระทำกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือผู้ใดผู้หนึ่งที่ถูกนำมา และนำมาเข้ารหัสภาษาบรรยายเหตุการณ์นั้นด้วยโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษที่ใช้สื่อความหมายดังกล่าวอันเป็นขั้นตอนที่สองของการแปล ส่งผลให้ประโยคแปลที่พบแสดงแต่เหตุการณ์ที่สองที่เกิดขึ้นในหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” เป็นส่วนใหญ่

อย่างไรก็ตาม หากในขั้นตอนแรกที่ผู้แปลวิเคราะห์ความหมายของต้นฉบับ ผู้แปลพบว่าในบริบทนั้นความหมายของหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า “เอา” ส่วนแรกที่อยู่ก่อน “หยิบฉวยสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาหรือนำผู้ใดผู้หนึ่งมา” สำคัญกว่าความหมายส่วนที่สอง “เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง” หรือสำคัญเท่ากัน ผู้แปลก็จะนำข้อมูลนั้นมาเข้ารหัสภาษาและเลือกโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษแบบที่เอื้อให้สื่อความหมายดังกล่าวได้ เช่น การใช้กริยาวิเศษณ์และบุพบทวิ (ดูตัวอย่างที่ 6-7 ข้อ 4.2.2.1) สำหรับกรณีที่ความหมายส่วนแรกสำคัญและการใช้คำกริยาสองคำโดยมีคำเชื่อม (ดูตัวอย่างที่ 1-3 ในข้อ 4.2.1) สำหรับกรณีที่ความหมายทั้งสองส่วนมีความสำคัญทั้งคู่ หากความหมายไม่สำคัญทั้งสองส่วน คือไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุการณ์สองเหตุการณ์ที่ต่อเนื่องกันเลย เพราะสามารถเข้าใจได้จากข้อความแวดล้อม ผู้แปลก็จะละไว้ไม่แปลเลยหรืออาจเลือกแปลด้วยคำศัพท์เทียบเคียง (ดูตัวอย่างที่ 13-14 ในข้อ 4.2.1.3)

สรุป

ผลจากการศึกษาการแปลมโนทัศน์ที่สื่อโดยหน่วยสร้างกริยาเรียงที่มีคำว่า ‘เอา’ ที่มีความสัมพันธ์ทางความหมายกับกริยาอื่นในหน่วยสร้างแบบที่แสดงสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน (sequential actions) จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่าวิธีการสื่อความหมายที่ปรากฏในหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษทำได้โดยใช้โครงสร้างต่างๆ ที่หลากหลาย ซึ่งผู้แปลทำการประยุกต์ใช้ทฤษฎีการแปลแบบตีความ โดยผละออกจากรูปแบบของภาษาต้นฉบับและไม่ยึดติดกับรูปคำ แต่นำความหมายล้วนๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ต้นฉบับมาคิดว่าจะสื่อออกมาเป็น

ภาษาปลายทางที่สละสลวยเป็นธรรมชาติได้อย่างไร วิธีที่ผู้แปลเลือกสื่อความหมายในหน่วยสร้างกริยาเรียงนั้น มีทั้งที่แสดงสองเหตุการณ์ได้ครบถ้วนเหมือนต้นฉบับ แต่มีน้อย และแสดงเฉพาะเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเหตุการณ์ที่สองมากกว่าเหตุการณ์แรกรวมทั้งไม่แสดงเลยทั้งสองเหตุการณ์ซึ่งมีน้อยมากเช่นกัน กลวิธีการแปลที่หลากหลายนี้มีอาทิเช่น ใช้คำกริยาแสดงแต่ละเหตุการณ์อย่างชัดเจนและอาจมีคำเชื่อมระหว่างคำกริยา กริยาวลีที่อาจตามด้วยบุพบทวลีที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยาย ละความไวไม่แปลเลยหรืออาจเลือกแปลด้วยคำศัพท์เทียบเคียงเช่น นามวลี

แนวคิดที่น่าจะอธิบายรูปแบบการแปลส่วนใหญ่ของผู้แปลได้ดีคือแนวคิดเกี่ยวกับการคิดที่จะพูด (thinking for speaking) เพราะหลักการของแนวคิดนี้ทำให้เห็นการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละเหตุการณ์ในเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดต่อเนื่องกันในหน่วยสร้างกริยาเรียงตามมุมมองของภาษาปลายทาง (ซึ่งต่างจากมุมมองของภาษาต้นฉบับ) เมื่อระบุได้ว่าเหตุการณ์ใดสำคัญมาก เหตุการณ์ใดสำคัญน้อย หรือเหตุการณ์ใดไม่สำคัญ ผู้แปลจึงเลือกโครงสร้างภาษาปลายทาง ซึ่งในที่นี้คือภาษาอังกฤษที่เหมาะสมเพื่อสื่อความหมายของหน่วยสร้างนี้ในต้นฉบับภาษาไทยได้ โดยไม่พยายามฝืนที่จะรักษาคุณสมบัติทั้งทางอรรถศาสตร์และวากยสัมพันธ์ (semantic and syntactic equivalence) ของหน่วยสร้างกริยาเรียงภาษาไทยไว้ในการแปลเป็นภาษาอังกฤษจนทำให้บทแปลที่ได้นั้นมีความแปลกแปร่ง แต่มุ่งที่จะผลิตบทแปลสื่อความหมายได้ดีและมีความสละสลวยเป็นธรรมชาติด้วยเป็นสำคัญ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กึ่งกาญจน์ เทพกาญจนา.(2553). หน่วยสร้างกริยาเรียงต้นแบบในภาษาไทย. ใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (บรรณาธิการ.), *หน่วยสร้างที่มีข้อขัดแย้งในไวยากรณ์ไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (น. 66-173). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. (2530). *หลายชีวิต*. กรุงเทพฯ: สยามรัฐ.
- จิรัชย์ หิรัญรัต. (2525). *การศึกษาความหมายของคำว่า 'เอา' ในภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต).จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์, สาขาวิชาภาษาศาสตร์.
- เลเดร์เร, มาริอานน์. (2540). การแปลคือการถ่ายทอดความหมาย มิใช่การถ่ายภาษา. (จิระพรรัช บุญเกียรติ, ผู้แปล). ใน *ศาสตร์การแปล : รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ* (น. 1-43). กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์การแปล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สิทธา พิณภูวดล.(2543). *คู่มือนักแปลอาชีพ*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2545). ความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการแปล. *วารสารรวมคำแหง*, 19(3), 68-82.

ภาษาอังกฤษ

- Delisle, J. (1988). *Translation : An interpretive approach*. (Patricia Logan & Monica Creery, Trans.). Ottawa, Canada: University of Ottawa Press. (Original work published 1980)
- Fillmore, C. J. (1997). *Santa Cruz lectures on deixis*. Stanford, CA: CSLI Publications.
- Iwasaki, S. & Ingkaphirom, P. (2005). *A reference grammar of Thai*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Kukrit, P. M.R. (1996). *Many lives*. (M. Borthwick, Trans.). Chiang Mai, Thailand: Silkworm Books. (Original work published 1987)
- Levelt, W. J. M. (1989). *Speaking: From intention to articulation*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Lord, C. (1973). Serial verbs in transition. *Studies in African Linguistics*, 4(3), 269-295.
- Pawley, A. (1987). Encoding events in Kalam and English: Different logics for reporting experience. In R. Tomlin (Ed.), *Coherence and grounding in discourse* (pp. 335-336). Amsterdam, Netherlands: John Benjamins.
- Set somebody up. (2013). In *Oxford learner's dictionaries*. Retrieved from http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/set_1#set_1__365
- Slobin, Dan I. (1987). Thinking for speaking. *Proceedings of the Thirteenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, 435-445.

- Slobin, Dan I. (1991). Learning to think for speaking: Native language, cognition and rhetorical style. *Pragmatics*, 1(1), 7-25.
- Slobin, Dan I. (1996). From “thought and language” to “thinking for speaking”. In J.J. Gumperz & S. C. Levinson (Eds.), *Rethinking linguistic relativity* (pp. 70-96). Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Slobin, Dan I. (2003). Language and thought online: Cognitive consequences of linguistic relativity. In D. Gentner & S. Gladin-Meadow (Eds.), *Language in mind: Advances in the study of language and thought* (pp. 157-192). Cambridge, MA: MIT Press.
- Stine, P.C. (1968). *The instrumental case in Thai: a study of syntax and semantics in generative model*. (Ph.D dissertation). University of Michigan, Ann Arbor, MI.
- Take. (2013). In *Oxford learner's dictionaries*. Retrieved from http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/take_1
- Take over. (2013). In *Oxford learner's dictionaries*. Retrieved from http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/take_1#take_1__812
- Talmy, Leonard. (1991). Path to realization: A typology of event conflation. *Berkeley Working Papers in Linguistics*, 17, 480-519.